

Til Miljødirektoratet

DERES REF.: 2024/3127

VÅR REF.: Heidi Finstad

Oslo, 12. juni 2024

Innspill til planretningslinjene for klima og energi

Treindustrien er bransjeorganisasjon for norske produsenter av byggematerialer i tre, slik som konstruksjonsvirke, panel, kledning, terrassebord, limtre og elementer. Virksomhetene i Treindustrien er hjørnesteinsbedriften i mange lokalsamfunn, og spiller en nøkkelrolle i den skog- og trebaserte verdikjeden. Her brukes fornybart norsk tømmer som råstoff i mange sammensatte prosesser og produksjonslinjer, som i sin tur leverer bærekraftige og innovative løsninger til byggeprosjekt i hele Norge. Bedriftene avhenger av forutsigbarhet fordi produktet fra ett ledd i verdikjeden ofte er råstoffet i det neste (leddet i verdikjeden). Næringen pekes på som et innsatsområde i Grønt industriløft, og lønnsomhet i den skog- og trebaserte verdikjeden er en forutsetning for å nå målene.

Kommunen spiller en avgjørende rolle i klima-, natur- og energipolitikken. Tiltakene som skisseres vil kunne ha stor påvirkning på næringens evne til å skape verdier, og det er avgjørende at planretningslinjene legger opp til en god planprosess med bred medvirkning og balanserte tiltak basert på beste tilgjengelige faktagrunnlag. Treindustrien vil gi følgende innspill til høringsforslaget:

Overordnet om høringsforslaget:

Treindustrien støtter hovedtrekkene i planretningslinjene som foreslås. Samtidig etterlyser vi en tydeligere helhet der klima- og energihensyn balanseres mot andre behov og interesser. Miljøtiltak bør ikke – slik regjeringen selv påpeker – utformes i et vakuum, men "være en ramme rundt all politikk". Da er det lite hensiktsmessig å utforme detaljerte retningslinjer for arbeidet med klima og energi uten å ta stilling til hvilke konsekvenser disse har for andre lokal- og regionalpolitiske spørsmål. Riksrevisjonen har kritisert regjeringen for "manglende overordnet styring" i klimapolitikken, og understreker viktigheten av "at departementene samarbeider, [og] at arbeidet koordineres". Treindustrien vil at høringsforslaget ivaretar Riksrevisjonens betraktninger rundt dette på en bedre måte. En gjennomgående upresis begrepsbruk der det "legges til rette for", "tas hensyn til", "skal" og "bør" om hverandre er også uheldig i et politisk styringsdokument der ordlyden er vesentlig.

De generelle retningslinjene innledes med at "hensynet til klima, natur og energi skal ha høy prioritet [...], og sees i sammenheng. Det skal også tas hensyn til effektiv ressursbruk for samfunnet". Hva "effektiv ressursbruk" innebærer for lokale og regionale planleggere utdypes ikke, og begrepsbruken er uklar. Her bør det presiseres at *det også skal tas hensyn til andre samfunnsbehov- og mål*. Hensynet til klima, natur og energi må sees i sammenheng med behovet for levedyktige lokalsamfunn, bærekraftig verdiskaping og nødvendig infrastruktur.

Treindustrien forventer at de aktuelle departementene koordinerer utformingen av de foreslåtte planretningslinjene med hverandre, slik at de kommende stortingsmeldingene om natur og klima blir forenelige med det som foreslås her. Merk at den skog- og trebaserte verdikjeden er avhengig av forutsigbare rammevilkår, og at plutselige endringer i regjeringens politikk vil være svært skadelig for norsk industriutvikling. Det vil svekke næringens konkurransekraft og investeringsevne, og skape usikkerhet for virksomheter over hele landet.

Om noen enkeltpunkter:

4.2l om areal til fornybar energiproduksjon:

Her heter det at "kommunene bør legge til rette for mer fornybar energiproduksjon og avklare behovet for areal til vindkraft og solkraft". Hvordan skal kommunen "avklare behovet for areal" til slik utbygging spesielt? Det er ingen grunn til at vind og sol skal trekkes frem på bekostning av andre fornybare energikilder. Videre vil vi understreke at *avskoging til utbyggingsformål bør unngås, spesielt når det gjelder høyproduktiv skog*. Treindustrien ser positivt på grep som letter tilgangen på fornybar kraft, men stiller seg svært kritisk til nedbygging av naturområder der dette kunne vært unngått. Avskoging er uheldig for klima og natur, og når EUDR trer i kraft vil grunneieren settes i en svært vanskelig situasjon da det hogde tømmeret ikke vil kunne omsettes. Økt kraftproduksjon på eksisterende arealer og utvikling av "grå arealer" må vurderes først.

4.3f om videreutvikling av eksisterende bygg:

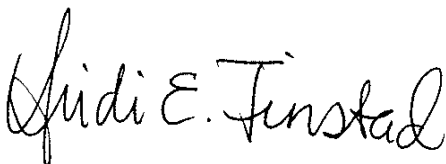
Punktet forteller at "kommunene skal vurdere om rehabilitering og gjenbruk av bygninger samlet sett er en mer bærekraftig løsning for å redusere klimagassutslipp enn regulering til riving". Treindustrien vil påpeke at eksisterende bygg også kan *videreutvikles*; påbygg og transformasjon for å dekke nye samfunnsbehov vil ofte være mer hensiktsmessig enn å rive gammel bygningsmasse. Ved å videreutvikle dagens bygg kan nye naturinngrep unngås, og presset på det gjenværende skogarealet reduseres.

5.2 om samarbeid og ansvar for gjennomføring:

Gode klima-, natur- og energitiltak bygger på solid fagkunnskap og bred forankring. Kommunens rolle som planmyndighet medfører et stort ansvar, og det er viktig at ressurser fra både fylke, stat og aktuelle sektormyndigheter involveres når kunnskapsgrunnlag skal utarbeides. Det samme bør også gjelde for tilgjengelig fagkompetanse i privat sektor der berørte aktører i lokalsamfunnet ofte kan bidra med nyttig tilleggs-kunnskap og erfaringer. Fra Treindustriens ståsted er det ønskelig at skogbruksfaglig kompetanse involveres i arealplanleggingen, som et eksempel.

Vi ber om at momentene over tas inn i arbeidet med nye planretningslinjer.

Med vennlig hilsen
TREINDUSTRIEN



Heidi Finstad
Adm. direktør